

شناسایی واژگان همصدا و موزون در زبان فراگیران لهستانی و زبان فارسی جهت یادگیری آسان

حمیرا مرادی^۱

چکیده

هدف از تحقیق شناسایی واژگان همصدا و موزون در زبان فراگیر و زبان فارسی و فعال کردن ذهن در بخاطر سپاری واژه نو، رسم تصاویر کارتونی واژگان موزون ولی با معانی متفاوت و باز یافتن معنی واژه توسط فراگیر در ابتدای شناسایی تصویر جهت بوجد آوردن ذوق و پیشرفت سریع و آسان در یادگیری واژگان، ترکیب صدا در دو زبان دانستن زبان فراگیر در این امر ضروریست و متمرکز است.

هدف اصلی این مقاله معرفی مجموعه ای از استراتژی ست در تسهیل پیشرفت فراگیران و تسلط آنان بر واژگان میباشد.

بر اساس نتایج حاصل از مطالعات و تجربیات طی ۱۳ سال گذشته با گروه دانشجویان زبانشناسی دانشگاه و همچنین طی بررسی روش بکار گرفته شده توسط متخصصان بازاریابی از طریق بکارگیری روشی غیر معمول جهت حک آگاهی در حافظه مشتریان، توانسته ام به راههای موثری برای یادگیری واژگان و مفاهیم آن در ذهن یادگیرنده بدست آورم.

- با ارائه و معرفی واژگانی که بصورت یکسان یا مشابه در زبان مادری فراگیر و زبان فارسی وجود دارد و ارتباط دادن دو هم صدا به یکدیگر مانند: واژه ی باران - که به لهستانی بمعنای گوسفند است و یا واژه کت - به لهستانی بمعنای گربه میباشد در حالیکه در فارسی معنای دیگری دارند. (البته تدریس اینگونه ملزم به شناخت و آگاهی لازم به زبان فراگیر است) هر چه این شناخت بیشتر باشد روش به آسانی صورت میگیرد و یادگیری سریعتر.

- موارد دیگر شامل ترکیب تصاویر آشنا، صدای یکسان در دو زبان و در نهایت حدس واژه بر اساس تصویر. این نوآوری در ذهن فراگیر فراموش نشدنی ست چنانچه ارزیابی بین افرادی که در دانشگاه تحصیل میکنند و چه افرادی که هیچ قصد فراگیری زبان فارسی را نداشته اند صورت گرفته و نتیجه ی آن بعد از یک هفته بدون اینکه تمرینی در بین، انجام گرفته شود این بوده است که پاسخ در ذهن براحتی قرار گرفت و دریافتم این راهنمای بسیار موفقیت آمیزی است بر تسلط واژگان. اینگونه بخاطر سپاری واژه بسیار ساده و سریع است و تغییری است در روند آهسته یادگیری از طریق حفظ کردن واژگان که به زمان و دقت بیشتری محدود می گردد.

توجه من به دو زبان که از لحاظ جغرافیایی دور از هم هستند مانند لهستانی و فارسی متمرکز است، با این عنوان که جزو زبانهای هندواروپایی می باشند هم آوایی واژگان را می توان در دو زبان بسیار یافت. در این مکانیزم، چرا مورد سوال نیست طبق نظریه زیگموند فروید (۱۹۱۶) در کتاب شوخ طبعی و ارتباط آن با ناخودآگاه بیان می کند، شنونده با داستان ناقصی روبرو می شود و سعی بر آن دارد تا به مفهوم آن برسد پس از یک لحظه تفکر شدید می تواند معنای آنرا استنباط کند و بر اساس تجربه ی زبانی و عملی خود آن را به مرحله ی توضیح برساند. توانایی

^۱ مدرس زبان فارسی - دانشجوی دکتری زبانشناسی دانشگاه آدم میتسکوویچ - پوزنان - لهستان hmoradi@amu.edu.pl

درک پیام به فراگیر رضایت و لذتی می دهد که برای شناسایی واژه به اندازه ی کافی هوشیاری بخرج داده است و رضایتی مثبت ، این سبب می گردد تا واژه براحتی در ذهن فراگیر بماند. طبق نظریه فروید بر آن شدم تا روشی برای آموزش آسان و سریع بدست آورم و آنرا با تلاشی که من طی آموزش داشته ام به نتیجه ای مثبت برسانم.

این آموزش که حداقل در سه مورد می تواند پرکاربرد باشد را عنوان می کنم .
آموزش واژگان در مرحله ی ابتدایی بصورت بسیار ساده و سپردن آن در ذهن در مدت -زمانی کوتاه
واژگانی با علائمی مشابه از نظر صدا و با معانی یکسان:

لهستانی	آوانویسی لهستانی	فارسی
cztery	čtery	چهار
jest	Jest	است
jeden	Jeden	یک
kiedy	k'edy	کی
nowy	novy	نو
z	z	از
gdzie	gdz'e	کجا
matka	matka	مادر
czy jest	čy jest	چیست

واژگانی با علائمی مشابه از نظر صدا و با معانی دیگر:

لهستانی	آوانویسی لهستانی	فارسی
Czysty	čysty	چیست
wino	vino	اینو
gruszka	gruška	فروشگاه
stare	stare	ستاره
dzieci	džetsi	چی چی
my	my	ما
jest	jest	است
reszta	rešta	رشته
pusty	pusty	پوست
chory	xory	خورده
towar	tovar	دیوار

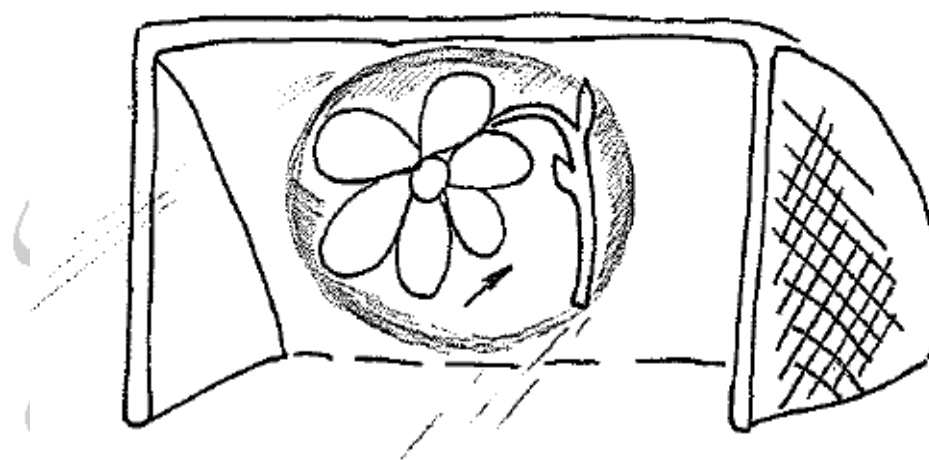
واژگان تقریباً و کاملاً همصدا در دو زبان با معانی دیگر:

لهستانی	آوانویسی	فارسی
---------	----------	-------

syn	syn	سن
ryż	ryś	ریش
na	na	نه
teraz	teras	تراس
czy	čy	چه
tak	tak	تک
do	do	دو
tu	tu	تو
sad	sat	صد

آموزش قواعد (اشتقاق، ساخت صفت از اسم) بعنوان مثال : گل، گلی که گلی به لهستانی - یعنی او دارد می تراشد. در این سیستم فراگیر آماده می شود برای درک مبنای دستوری واژه و با تصویر آن در ذهن قادر به یادگیری آسان و سریع می گردد.

KWIAT

۱. در این عکس واژه ی گل از نظر صدا یکپست ولی از نظر معنا به لهستانی یعنی وقتی توپ داخل دروازه ی فوتبال شد. دانشجو با دیدن این تصویر سعی بر آن دارد تا ارتباط توپ و گل را بیابد و با حدس واژه را پیدا می کند و البته با توضیحات مناسب مدرس قابل حدس است و ادراک مفهوم واژه براحتی صورت میگیرد و از یاد فراگیرنده نمی رود. اگر این تصاویر غیر معمول باشد هرگز فراموش نمی شود.

KURTKA

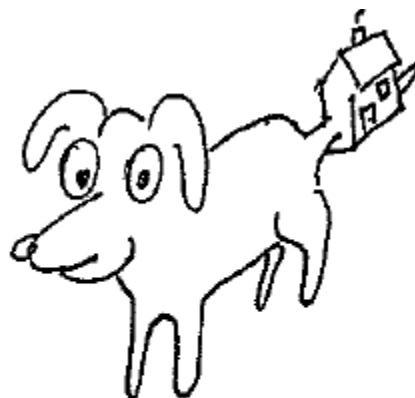

۲. واژه کت به لهستانی یعنی گربه. و می توان در مورد این تصویر چنین توضیح داد گربه روی کت است و به دانشجو این فرصت را داد تا بتواند واژه را بیابد و درک کند. و سوالی برای دانشجو مطرح می کنم کت به لهستانی یعنی چه؟ که دانشجو سرعت جواب میدهد و از این طریق براحتی در می یابد مفهوم فارسی آنرا. این روش دانشجو را برای یادگیری خسته نکرده و حتی انگیزه ای در او ایجاد می شود تا با لذت بیشتری زبان را فرا گیرد.

DESZCZ

۳. در این تصویر چنانکه مشاهده می کنیم سوالی برای فراگیر مطرح می کنم که چه ارتباطی بین دو موضوع است. و پاسخ به لهستانی باران بمعنای گوسفند میباشد و در فارسی این واژه معنای دیگری دارد. اینگونه تصاویر دراک را در بخاطر سپاری واژگان بالا میبرد.

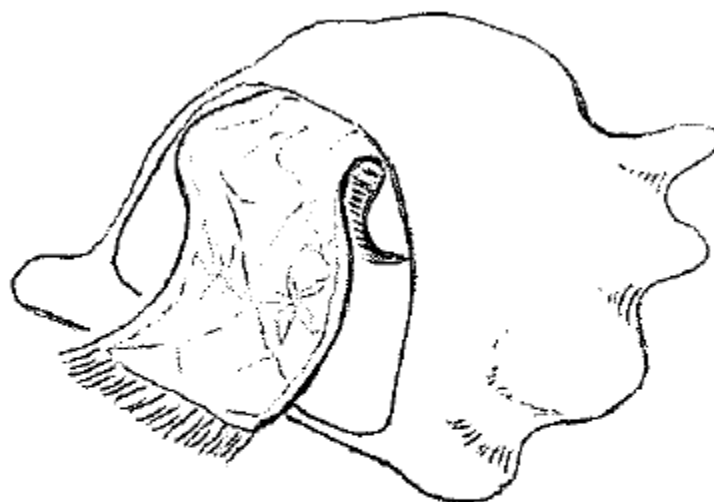

OGON

۴. در این تصویر با توضیحات فراگیر را مجبور ساخته تا ارتباط دم و خانه را بیابد. دم به لهستانی یعنی خانه ولی بفراسی مفهوم دیگری است.

دیا فارسی

فارسی

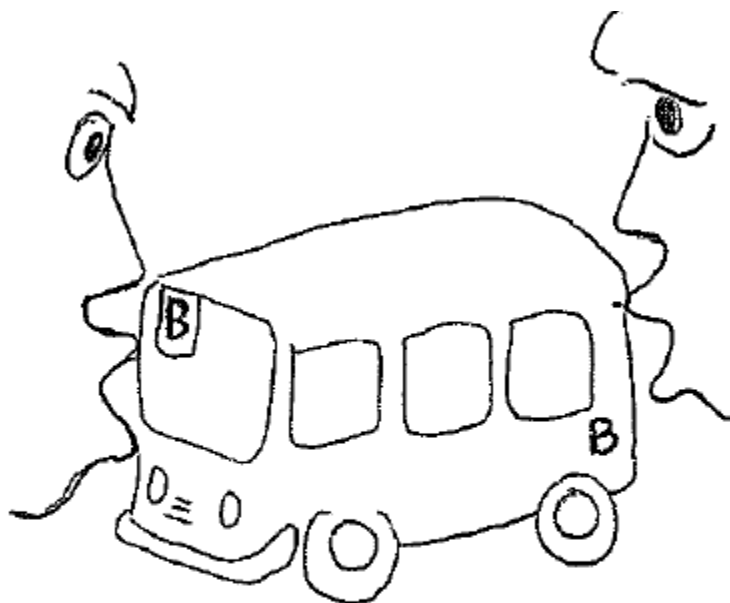

نخ

WV

DYWAN

۵. این تصویر بسیار برای فراگیر عجیب و خنده دار است. درک فرش در داخل پیراشکی . ابتدا کمی عجیب بنظر می رسد ولی با توضیحات ساده و شیرین براحتی واژه را در می یابد. فرش به زبان لهستانی یعنی موادی که داخل شیرینی یا هر غذای دیگری قرار می دهند و جالب اینجاست که فرش یا قالی نیز به زبان لهستانی می شود دیوان ، پس واژه ی دیگری برای فراگیر پیدا شده چرا که دیوان بفراسی یعنی مجموعه ای از اشعار.

POCAŁUD

۶. شاید سوالی برای خوانندگان مطرح گردد که تنها اسم را میتوان به تصویر کشید در حالیکه اینطور نیست حتی فعل را نیز میتوان به رسم در آورد و با توضیحات درک آنرا برای فراگیر آسان کرد. این تصویر ارتباط بوسیدن و مینی بوس را نشان می دهد .

و حرف ب کمی استنباط را راحتتر می کند و با دریافت بوس و حرف ب واژه ی ببوس دریافت می شود و از این طریق فعل امر آموزش داده می شود یعنی با افزودن ب در ابتدا.

مورد آخر آموزش تلفظ واژگانی که فراگیران با آن آشنا هستند ولی با تکیه دیگر:

از مسائل مهم در آموزش اولیه شناخت آهنگ و تکیه در زبان فارسی و مصوت و صامت و واج شناسی زبان است . واژگان مشابه بسیاری در دو زبان وجود دارد با این تفاوت که در ساخت واژه ی فارسی همخوان - واکه - همخوان داریم و در صورتیکه در زبان لهستانی گاهی همخوان -همخوان - واکه تلفظ میشود مانند استرس که در فارسی با صدای اولیه " ا " خوانده میشود ولی در لهستانی غیر از این میباشد. نمونه هایی جهت اطلاع عنوان می کنم .

..... / grejpfrot / گریپ فروت / kredyt , geripfurut / کردیت (.....keredit

لهستانی	فارسی
atlas	اطلس
autobus	اتوبوس
awokado	آوکادو
badminton	بدمینتون
bajt	بایت
bojkot	بای کت
doping	دوپینگ
faks	
futbol	
gangster	

grejpfrut	فاکس
kemping	فوتبال
kredyt	گانگستر
lord	گریپ فروت
medal	کمپینگ
modem	کردیت
monitor	لرد
park	مدال
parking	مودم
pepperoni	مونیتور
perfekt	پارک
ping-pong	پارکینگ
program	پیرونی
relaks	پرفکت
stereo	پینک پونک
stop	پروگرام
stres	ریلکس
supermarket	استریو
taksi	استاپ
tekwondo	استرس
telefon	سوپرمارکت
tenis	تاکسی
terminal	تکواندو
test	تلفن
toffi	تنیس
totem	ترمینال
transport	تست
t-shirt	تافی
	توتم
	ترانسپورت
	تی شرت

این واژگان در چهار گروه بطور یکسان در دو زبان تلفظ می شوند. گروه اول واژگانی که در ارتباط با ورزش است مانند: تنیس، فوتبال، پینک پونک، مدال...

گروه دوم به واژگانی که در تکنولوژی بخصوص کامپیوتر استفاده می شود مانند: بایت، مونیتور، مودم، سی دی، تلفن...

گروه سوم کاربرد واژگانی است که در سبزیجات و میوه جات بطور یکسان در دو زبان است مانند: آووکادو، پیرونی

...

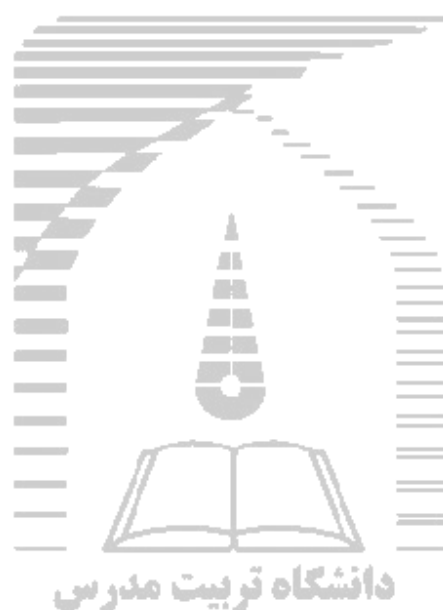
گروه چهارم واژگانی است که کم استفاده می شود ولی در هر دو زبان کاربرد دارند مانند:

لرد، بای کت، توتم...

نتیجه آنکه این روش می تواند در بسیاری از زبانها در ابتدای آموزش مورد کاربرد قرار گیرد و علاقه ی یادگیری را در فراگیر بوجود آورد چرا که فرا گیر در مدت زمانی کوتاه می تواند واژگان بسیاری را بخاطر سپارد و همین ذوق یادگیری را بالا برده با هیجان بیشتری در کلاس حضور یابد و اینکه دریابد امکان یادگیری و پیشرفت وجود دارد. این روش در حقیقت آمادگی ذهن برای درک آسان زبان دوم است.

انجمن علمی زبان و ادبیات فارسی

دانشگاه تربیت مدرس

نخستین همایش آموزش زبان فارسی

[www. Anjomanfarsi.ir](http://www.Anjomanfarsi.ir)